

DYB TID I DANSK LITTERATUR

I anden halvdel af 1700-tallet ændrede tidopfattelsen sig gennem opdagelsen af *dyb tid*. Hidtil havde man ud fra omhyggelige læsninger i Det gamle Testament, hvor man talte slægtsleddene tilbage imod oprindelsen hos Adam og Eva, antaget, at verden måtte være omkring 6000 år gammel. Via geologiske studier af klipper og jordlag og andre naturvidenskabelige opdagelser fandt man nu ud af, at jordkloden og universet var langt ældre, end man havde troet. Den geologiske, dybe tid indsatte en svimlende fortid, hvor menneskehedens historie kun var nyeste skud på stammen. Med moderniteten trådte samtidig en historiserende lineær tænkning i centrum med fremskridtstænkning og udviklingslære. Cirkulær, mytisk tænkning trådte i baggrunden. I dag oplever vi i samtidslitteraturen en skepsis over for de moderne historiefortællinger og en fornyet interesse for den dybe tid, som nogle gange sammenkædes med mytisk tænkning.

Til dette symposium undersøger danske og tyske litteraturforskere, hvordan begrebet dyb tid manifesterer sig hos danske forfattere – fra romantikkens interesse for minedrift og bjerghuler over vitalismens darwinistiske og kosmiske udvidelse af tidsperspektivet til samtidens antropocæne litteratur, hvor klimamæssige og økologiske udfordringer har ført til et fornyet fokus på dyb tid.

Den dybe tid udgør en overskridelse af den historiske tid, forstået som menneskenes historie, og peger på det, der ligger før og efter menneskene. Men hvordan skrive om ikkemenneskelige perspektiver i menneskeskabt litteratur? Hvilken form for skrift medfører bevidstheden om den dybe tid? Har disse skift i tidsskala formelle konsekvenser? Og hvad kan litteraturen bidrage med i en undersøgelse af dyb tid? Sådanne spørgsmål vil stå i centrum til symposiet *Dyb tid i dansk litteratur*.

Arrangeret af Prof. Anders Ehlers Dam, Institut für Dänisch, EUF

Baggrund: Udsnit af Janus la Cour, *Rosenlauigletscher*, 1868, open.smk.dk

DYB TID I DANSK LITTERATUR

5.-6. december 2025

Symposium

på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
Flensburg

Arrangeret af
Institut für Dänisch
Europa-Universität Flensburg

PROGRAM

Fredag, 5. december

12:30

Velkommen

12:45-13:30

Markus Floris Christensen (Europa-Universität Flensburg): Guld og grotter – dyb tid i romantikken

13:30-14:15

Søren Frank (Københavns Universitet): Vandkraft og gletchertid i Johannes V. Jensens *Bræen*

14:15-14:45

Pause – kaffe og kage

14:45-15:30

Anders Ehlers Dam (Europa-Universität Flensburg): Øjeblikke af dyb tid – vitalismens tidsrejser

15:30-16:15

Adam Paulsen (Syddansk Universitet): Dyb tid hos Thorkild Bjørnvig

16:15-16:30

Kort pause

16:30-17:15

Katie Ritson (Ludwig-Maximilians-Universität Munich): Drilling Down: Denmark, Doggerland, and Deep Time

17:15-18:00

Stefanie Heine (Københavns Universitet): "En urgammel collage": Geological Time in Jonas Eika and Nanna Storr-Hansen

20:00: Middag for foredragsholderne på Lauschig Lokal

Lørdag, 6. december

9:15-10:00

Besøg i Istidshuset (Eiszeit-Haus) i Christiansen Park

10:30-11:15

Karsten Meyhoff og Asmund Havsteen-Mikkelsen (A Mock Book, København): Fossil væren og planetariske ekspeditioner

11:15-12:00

Nathalie de Vallier (Københavns Universitet): Myter og dyb tid i samtidslitteraturen

12:00-12:45

Sebastian Ørtoft Rasmussen (Aarhus Universitet): Dyb tid, geologi og eksperimenterende prosa

12:45

Afslutning og let frokost (foredragsholdere)